

**Proiect de Lege
privind utilizarea responsabilă a inteligenței artificiale**

Parlamentul României adopta prezenta lege.

Capitolul I – Dispoziții generale

Art. 1 – Obiectul legii

Prezenta lege reglementează utilizarea, dezvoltarea și implementarea inteligenței artificiale în România, stabilind măsuri pentru:

- a) Asigurarea transparenței și responsabilității în utilizarea AI;
- b) Protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor;
- c) Prevenirea utilizării abuzive a AI în sectoare critice;
- d) Stimularea inovației și competitivității în domeniul AI.

Art. 2 – Definiții

În sensul prezentei legi, următorii termeni se definesc astfel:

- 1. Inteligență artificială (AI) - orice sistem informatic capabil să îndeplinească funcții cognitive precum învățarea, raționamentul și luarea deciziilor.
- 2. Decizii algoritmice semnificative - decizii luate de un sistem AI care pot afecta drepturile, oportunitățile sau viața unei persoane.
- 3. Explicabilitate - capacitatea unui sistem AI de a furniza o justificare clară și inteligibilă a modului în care ajunge la o concluzie.

Capitolul II – Reguli privind utilizarea AI în sectoare critice

Art. 3 – AI în administrația publică

- (1) Sistemele AI utilizate în administrația publică trebuie să fie transparente și auditate periodic.
- (2) Este interzisă utilizarea AI pentru luarea deciziilor administrative fără intervenție umană.

Art. 4 – AI în justiție și aplicarea legii

- (1) Este interzisă utilizarea AI pentru pronunțarea hotărârilor judecătorești.
- (2) Sistemele AI utilizate de organele de aplicare a legii trebuie să fie certificate și să respecte drepturile fundamentale.

Art. 5 – AI în domeniul medical

- (1) Orice sistem AI utilizat în diagnostic și tratament trebuie să fie validat științific și aprobat de autoritățile competente.
- (2) Deciziile medicale bazate pe AI trebuie să fie validate de un medic specialist.

Capitolul III – Responsabilitate și transparență

Art. 6 – Obligațiile dezvoltatorilor și utilizatorilor de AI

- (1) Dezvoltatorii de AI sunt responsabili pentru impactul algoritmilor asupra utilizatorilor finali.
- (2) Orice sistem AI utilizat în procesul decizional trebuie să fie auditat anual de o entitate independentă.

Art. 7 – Drepturile cetățenilor

- (1) Orice persoană afectată de o decizie luată de un sistem AI are dreptul de a solicita explicații privind procesul decizional.
- (2) Cetățenii trebuie să fie informați atunci când interacționează cu un sistem AI și să aibă opțiunea de a solicita interacțiune umană.

Capitolul IV – Protecția datelor și etica utilizării AI

Art. 8 – Protecția datelor

- (1) Sistemele AI trebuie să respecte Regulamentul General privind Protecția Datelor (GDPR).
- (2) Este interzisă utilizarea AI pentru profilare politică fără consimțământ explicit.

Art. 9 – Interzicerea deepfake-urilor dăunătoare

- (1) Crearea și distribuirea de deepfake-uri menite să manipuleze opinia publică sau să afecteze integritatea proceselor democratice sunt interzise.
- (2) Platformele digitale au obligația de a eticheta conținutul generat de AI.

Capitolul V – Sancțiuni

Art. 10 – Sancțiuni pentru utilizarea abuzivă a AI

(1) Folosirea inteligenței artificiale în scopuri care încalcă drepturile și libertățile fundamentale ale individului, inclusiv prin manipularea, discriminarea sau supravegherea excesivă a acestuia, va atrage răspunderea penală;

a) Pentru persoane fizice: Utilizarea AI pentru încălcarea drepturilor fundamentale, cum ar fi supravegherea ilegală, manipularea opiniei publice sau discriminarea pe baza unor algoritmi, va fi pedepsită cu închisoare de la 2 la 5 ani.

b) Pentru persoane juridice: În cazul în care o companie, instituție sau ONG utilizează AI pentru a încălca drepturile fundamentale ale individului, aceasta va fi sancționată cu o amendă penală de la 500.000 la 100.000.000 lei, iar persoanele responsabile vor răspunde penal conform prevederilor pentru infracțiuni economice.

(2) Folosirea AI în scopuri de supraveghere excesivă sau control al libertății individuale;

a) Utilizarea neautorizată a tehnologiilor AI pentru supravegherea constantă și nediscriminatorie a cetățenilor, fără un temei legal clar și fără supravegherea autorităților competente, va fi sancționată cu închisoare de la 2 la 5 ani.

b) În cazul în care este implicată o autoritate publică în astfel de acțiuni, acea autoritate va fi obligată să despăgubească victimele și va fi supusă unor controale suplimentare ale instituțiilor independente de protecție a drepturilor omului.

Art. 11 – Sancțiuni pentru nerespectarea transparenței în utilizarea AI

(1) Orice entitate care dezvoltă, utilizează sau implementează sisteme AI în scopuri de decizie automată, fără a asigura transparența și explicabilitatea deciziilor, va fi sancționată cu o amendă de până la 100.000.000 lei și cu închisoare de la 2 la 5 ani pentru persoanele fizice responsabile.

Art. 12 – Dispoziții finale

Prezenta lege intră în vigoare la 90 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României.

Aceasta lege a fost adoptată de Parlamentul României, art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României.